

Meerdere wegen naar Rome?!

Verslag van bijeenkomst DeZinnen 13 december 2016

Op uitnodiging van *DeZinnen* vervolgden Mariënburgvoorzitter Harrie van den Akker en theoloog Hendro Munsterman, onder leiding van Anton de Wit, op 13 december 2016 het gesprek dat zij, voorafgaand aan de Relibazaar, met elkaar voerden op NieuwWij.nl.

De Wit vraagt zich af hoe Harrie en Hendro de problemen rond de r.-k. kerk benoemen en welke veranderingen er volgens hen nodig zijn. Harrie vindt dat de kerk meer open moet worden, meer ruimte moet geven aan vrijer denkende parochies en geloofsgemeenschappen binnen en buiten de kerk, en meer aan diaconie moet doen. Binnen de kerk moet er ook meer ruimte en vrijheid komen bijv. voor mensen die gescheiden zijn en/of hertrouwd, vrouwen, homoseksuelen etc. De kerk is niet meegegroeid met de tijd waarin wij nu leven.

Hendro vindt het grootste probleem dat katholieken en protestanten samen er onvoldoende in slagen om de christelijke boodschap te verwoorden in een taal die vandaag-de-dag wordt verstaan. De nieuwe evangelisatie is te weinig op inculturatie gericht. Het geloof moet in de veranderende cultuur, opnieuw verstaanbaar worden.

DeZinnen heeft drie personen gevraagd om te reageren op de briefwisseling op NieuwWij.nl en een vraag te formuleren voor Harrie en Hendro.

Juliette van Deursen, in kerkelijk verband werkzaam in Voorschoten, wordt sinds 1998 diverse malen geconfronteerd met verscheidenheid en polarisatie binnen progressief-conservatieve groepen binnen de kerk. Haar vraag aan Harrie en Hendro is: waar moeten wij nu onze energie in steken als het gaat om de toekomst van de kerk? De Wit vult haar aan en stelt de vraag 'waar zien wij geestkracht aanwezig?' Harrie antwoordt direct 'bij de paus'! De paus maakt duidelijk waar het in de kerk om gaat: om medemenselijkheid en godsgeloof. En hij straalt hartelijkheid uit. Hendro ziet niet veel geestkracht aanwezig. De paus wordt door velen bewonderd om zijn hartelijkheid en helderheid, maar wordt hij ook nagevolgd?

Er worden nieuwe godsbeelden gevormd, maar oefenen we ons ook in het hanteren van deze beelden? Zowel progressieven als conservatieven menen 'dat zij God in hun broekzak hebben', terwijl elk spreken over God slechts voorlopig kan zijn. De progressieven laten zich vooral leiden door de woorden 'Blijf niet staren op wat vroeger was ...'. De vrijer denkende katholieken zijn erg versnipperd geraakt, en er zijn nieuwe gemeenschappen ontstaan die hun eigen weg zoeken. Willen zij een zuil binnen de zuil gaan vormen? Voor Hendro valt de Kerk van Christus niet samen met de r.-k. kerk. De Kerk van Christus is oecumenisch en omvat alle christenen.

De tweede persoon die gevraagd is om te reageren, is Franck Ploum, verbonden aan Zinsverband en de Stichting Ekklesia Breda. Franck verbaasde zich over de op NieuwWij.nl gevoerde discussie die hij betitelt als loopgravenoorlog en achterhoedegevecht, waarbij de theologische inbreng van Hendro soms neerbuigend of arrogant overkwam, en hij bij Harrie een zekere afhankelijkheid en verlangen bespeurde naar de 'zegen van de bisschop', die kan worden tot een 'hang naar goedkeuring van de bisschop'.

Hendro voelt zich opgenomen in de brede bedding van de kerk waarvan hij hoopt dat het ooit een hartelijke, synodale kerk zal worden. Zonder bisschoppen is een dergelijke ontwikkeling onmogelijk. Harrie wijst erop dat hij als musicus ruim 25 jaar de dissidente San Salvatorgemeenschap in Den Bosch heeft ondersteund. En dat hij als Mariënburgvoorzitter nog steeds wil opkomen voor gemeenschappen en mensen die dreigen buiten de kerk te worden geplaatst. Maar hij zoekt wel het midden op, wil geen protestbeweging zijn, is vóór de-escalatie, wil bruggen slaan en wil als progressief katholieke beweging meebouwen aan eigentijds geloven.

De derde persoon die zal reageren, is Jos Moons, jezuïet, theoloog en verbonden aan de Fontys opleiding voor theologie en levensbeschouwing. Jos wijst erop dat wij vaak snel in spreken zijn en langzaam in luisteren. Wie luistert en gelooft, hoort, bijv. waar het borrelt in de kerk. Wie luistert behandelt de ander als kind van God. Zijn vraag aan Hendro en Harrie: heb je vanavond bij de ander iets gehoord waar je iets meer over wilt weten? Harrie verwijst naar de website van NieuwWij als plek waar het borrelt. Hendro heeft gehoord dat Harrie bruggen wil bouwen en niet af wil breken.

Op een vraag vanuit de zaal licht Hendro toe wat hij verstaat onder de boodschap van Jezus. De boodschap verwijst niet alleen naar de woorden van Jezus in bijv. de Bergrede, en over het Rijk Gods. Maar Jezus zelf is ook de boodschap, hij is het Woord van God dat uit de hemel is neergedaald. Deze beide invullingen van 'de boodschap van Jezus' horen dichtbij elkaar.

Een tweede vraag vanuit de zaal luidde 'hoe houden we onze kinderen erbij?' De Wit betwijfelt of vrijzinnigheid iets is dat jongeren aanspreekt. En een ouder iemand met religieuze belangstelling antwoordde desgevraagd dat hij niet vaker naar de kerk zal gaan: 'daarvoor heb ik teveel nagedacht'. Volgens Hendro hebben we nu te maken met een paradigmawisseling, en is nog niet helder wat daarvan de uitkomst zal zijn. Enerzijds leven we in een evenementencultuur, anderzijds bestaat er behoefte aan een meer existentieel en mystiek christendom. Een derde vragensteller wees op de kruispunten in het leven van mensen, natuurlijke momenten waarop er belangstelling is voor geloof, God of kerk. Tot slot werd opgemerkt dat het probleem van de macht vanavond niet aan de orde is geweest. We beëindigden de avond met het bidden van het Onze Vader.

Dit verslag is gemaakt door Julia van Wel, secretaris van het bestuur.